
Žena, která začala žít

Beth Miller

Naše chata byla Dennyho pýchou, radostí a druhým největším úspěchem jeho života (svatba se mnou se samozřejmě řadila na první místo). Začal ji představovat dávno předtím, než jsme se seznámili, a zamýšlel do ní jezdit jen o prázdninách. Nikdy nepředpokládal, že se do Francie nastěhuje natrvalo.

V době, kdy kreslil plány domu, mě ještě neznal, ale přesto zbudoval v horním patře pokoj, který byl jako stvořený pro mě. Říkali jsme mu moje pracovna, ačkoli jsem tam neměla nic na práci. Zde jsem sedávala, když jsem si chtěla v tichu a klidu číst, malovat nebo se zhloubat do studia francouzštiny. Z velkého okna byl výhled na stromy – všechna naše okna směřovala do lesa – a díky tmavě zelenému obložení působila místnost jako pokračování lesního porostu. Na policích stály moje knihy o umění, přírodě a francouzštině a parapet byl zaplněný barvami a zavařovacími sklenicemi se štětci a pastelkami. Líbilo se mi, jak sluneční paprsky prosvítají skrz sklenice a vrhají na stěny duhové hranoly světla.

Jakmile jsem ale do pracovny donesla deníky, najednou přestala být mou oázou klidu. Plátěná brašna se jako bubák krčila v rohu a při každém příchodu na mě vybafla. Ještě jsem deníky nedokázala otevřít. Vlastně jsem měla problém dělat cokoli. Posadila jsem se ke knize nebo ke křížovce, ale nevnímala jsem je. Jakoby se svět převrátil vzhůru nohama. Věděla jsem, že se moje tělo nepotřebuje vyrovnávat s časovým posunem po dvouhodinovém letu, ale přesto jsem se cítila rozhozená a celkově mimo.

Do mého vědomí se začal vkrádat vnější svět. Od Eleanor mi přicházely zprávy. Moje návštěva v Anglii znovu otevřela komunikační kanál mezi námi – Denny mu říkal kanál La Manche. Ale nejméně vítaným hostem v našem domě se staly každodenní hlasové zprávy od mé nové nejlepší přítelkyně Andrey. Než jsme se s Dennyem vrátili z Británie, už jsem jich měla

na mobilu pět. Pokaždé se jednalo o variaci na téma: *Pearl, tady Andrea. Potřebuju si s tebou promluvit. Zavolej.*

Obdivovala jsem, jak jde přímo k věci, ale všechny zprávy jsem samozřejmě smazala. Jenže druhý den přišly další dvě a třetí den to samé.

Zapadly jsme do stereotypu: zpráva, smazat, zpráva, smazat. Denny mi poradil, abych si na telefonu vypnula zvuk, což mi umožnilo je snadněji ignorovat. Ale když jsme si pátý den sedli k obědu na zahradě a znovu se ozvalo vibrování, Denny můj mobil popadl.

„Nezvedej to!“ křikla jsem.

„Už toho mám dost. Tohle je obtěžování.“

„Počkej! Co jí chceš říct?“

„Aby s tím přestala, co jiného?“ Zmáčkl zelené tlačítko. „Haló? Dovolali jste se Pearl.“

Zazubila jsem se. Líbilo se mi, když si Denny hrál na mého osobního strážce.

„Ach, dobrý den, Andreo. To je ale překvapení!“ Obrátil oči v sloup. „Ne, obávám se, že tu není. Často si s sebou nebere telefon.“ Nastalo dlouhé ticho, během kterého jsem pozorovala Dennyho, na jehož tváři se míhal jeden zmučený výraz za druhým. „Obávám se, že to nebude možné. Povím jí, že jste volala.“ Zjevně ji nenechal domluvit, zavěsil a podal telefon mně. Andreiným hlubokým a trochu dýchavičným hlasem řekl: „Je nezbytně nutné, aby ses jí ozvala zpátky. Dokonce to *velice spěchá*.“

„Nepovídej. A co ses obával, že není možné?“

„Abys jí brnkla ještě dneska.“

„Kde vůbec sebrala moje číslo? Pamatuješ na ty časy, kdy tě lidi nemohli otravovat, kdykoli se jim zachtělo? Prostě vytočili číslo pevné linky, a když jsi nebyl doma, měli smůlu. Chybí mi to.“ Strčila jsem k němu telefon. „Nechal by sis ho prosím u sebe?“

„Vážně?“

„Jo, mám lidi po krk.“

„Když myslíš,“ řekl, a sotvaže si mobil strčil do kapsy, cítila jsem se lehčí, svobodnější.

Po obědě jsem se nalíčila, převlékla do zářivě žlutých letních šatů a kolem krku jsem si na francouzský způsob uvázala hořčicově žlutý šátek. Na sklonku dubna tu bylo podstatně tepleji než v Británii, a tak jsem si nebrala

kabát. Poprvé od našeho návratu jsem se cítila připravená vyrazit do města. Když mě Denny zahlédl v mém pracovním režimu, očividně se mu ulevilo, a já ho políbila na tvář s razancí, která se blížila mému obvyklému elánu.

Vyrazila jsem za madam Remardovou, mojí nejstálejší zákaznicí. Když jsem jí volala z Anglie, abych naši schůzku přeložila, snažila se projevit pochopení, ale hovor ukončila slovy: „Nic se neděje, drahoušku, zkrátka nevytáhnou paty bez kloboučku na hlavě.“

Popadla jsem kufřík s kadeřnickým vybavením a vyšla ven. Les se mi nikdy neokoukal, nikdy jsem se nepřestala cítit šťastná, že ho máme hned před prahem. Od domu vedly k naší vstupní bráně tři upravené stezky a četné zarostlé pěšiny. Prostřední cestou, svojí oblíbenou, jsem chodila nejčastěji. Stezka vpravo vedla mýtinou. Kdybychom les otevřeli veřejnosti, právě zde by si výletníci rozkládali deky, vytahovali dobroty z piknikových košů a nechávali svoje děti, aby bosky pobíhaly v trávě.

Dnes jsem se vydala vyšlapanou pěšinou vlevo, která vedla rovně a přímo k okraji lesa a k tomu, co Denny žertem nazýval „civilizací“ – k našemu městečku Sévérac-le-Château.

Během deseti minut jsem dorazila k bráně, ale madam Remardová bydlela až na druhém konci města, což znamenalo další půlhodinku chůze. Cestou jsem potkala snad všechny své známé, kteří se zastavovali, aby mi vyjádřili soustrast nad smrtí mého otce. Přitom madam Remardová, která dle svých slov patřila k místní honoraci, byla jediná, komu jsem o tom řekla. Mohla proto vinit jen samu sebe za to, že jsem přišla pozdě.

Seznámila jsem se s ní na poště nedlouho poté, co jsme se nastěhovali. Podrobila mě výslechu – v minulém životě musela patřit k pohlavárům španělské inkvizice –, během nějž zjistila, že jsem kdysi vedla vlastní salon krásy. Snažila jsem se jí vysvětlit, že jsem svou živnost pověsila na hřebík a že jsem sem přijela na odpočinek a zotavenou. Ona však předstírala, že nerozumí mé kostrbaté francouzštině, a než jsem se naučila hovořit plynně, bylo pozdě. Chodila jsem jí barvit odrosty každý týden, ať přšelo či svítilo slunce, s vědomím, že se z toho závazku nevyvléknu, dokud jedna z nás neskončí na pravdě boží.

Zazvonila jsem u dveří její obrovské a elegantní haciendy se zelenou taškovou střechou a dřevěnými okenicemi, která odrážela společenské postavení jejího nebožtíka manžela, jenž zastával funkci místního starosty. O žádných dětech se nikdy nezmínila, a ačkoli jsem věděla, že si v minu-

losti do domu brala podnájemníky, dnes s ní bydlela pouze Vivienne, která v městečku provozovala kavárnu. Ty dvě se v tom obřím domě nemusely ani potkat. Vivienne měla pro sebe celé jedno patro.

Moje zákaznice rozrazila dveře s energií a nadšením dítěte.

„Madam Flowersová! Díky bohu! Moje vlasy! Katastrofa!“

Následovala jsem ji chodbou do obývacího pokoje, který sloužil jako můj kadeřnický salon. Madam Remardová byla menší, dobře stavěná sedmdesátice, která by působila dojmem docela obyčejné postarší dámy, nebýt vlasů v barvě zářivé bordó. A já v tom měla prsty, protože jsem to byla samozřejmě já, kdo jí je barvil. Když jsem si rozkládala nástroje, cítila jsem, jak zbytky nervozity, které jsem si přivezla z Anglie, tají jako jarní sněh. Dokonce mě potěšilo, když mi madam Remardová jako vždy nabídla *bichon au citron*. Při naší první schůzce jsem se dopustila chyby, že jsem jí tyhle pečené šátečky pochválila, a nyní bylo příliš pozdě na to, abych přiznala, že citronový krém nesnáším.

Usadila se v křesle před starobylym zrcadlem, jehož těžký zlatý rám byl zašlý a bez lesku, a já se omluvila za to, že jsem vynechala jedno barvení. Orostlé kořínky byly vidět jen maloučko, ale i to považovala za příliš.

„Prosím vás! Mám štěstí, že mi tak rychle rostou vlasy. A alespoň jsem měla příležitost nosit tohle.“ Ukázala na naprosto otřesný klobouček, který ležel na jejím baculatém příborníku z mahagonového dřeva. „Ach, madam Flowersová, těch lichotek, kterými mě všichni častovali!“

Když jsem skončila, jako obvykle mi vtiskla do ruky dvacetieurovou bankovku. Od té doby, co jsme s bratry prodali mámin dům a salon, jsem o peníze neměla nouzi. Celý život jsem však pracovala a bylo příjemné si něco přivydělat. Pak jsem vyrazila zpátky a cestou se zastavila v kavárně.

Stejně jako madam Remardová ani její podnájemnice snad nestárla. Ve svých čtyřiatřiceti letech stále vypadala jako dvacítká. Nosila retro oblečení. S vlasy svázanými modrým šátkem a v džínových lacláčích připomínala Rosie the Riveter, ženu z ikonického amerického plakátu z druhé světové války. Když jsem vstoupila dovnitř, právě obsluhovala dva pány s vlněnými čepicemi s kšiltem, ale jakmile mě zahlédla, otočila se k nim zády a utíkala za mnou. „Návrat ztracené dcery!“ zahalekala a srdečně mě políbila na obě tváře. „Sedni si, sedni, přinesu ti kafe.“

Vklouzla jsem na židli u stolu v zadní části kavárny a sledovala, jak Vivienne mačká tlačítka a tahá za páčky kávovaru a jak přístroj začíná na její

povel syčet a prskat. Vivienne neuměla moc anglicky, a tak jsem s ní musela mluvit výhradně francouzsky. Ale když jsem si před ní hrála na Francouzku, připadala jsem si světaznaljší a vtipnější a na chvíli jsem přestala být upjatou Britkou středního věku. Vivienne přinesla mně i sobě kávu a zeptala se na moji nečekanou návštěvu v Anglii. Většinu jsem jí zamlčela – byly jsme spíše známé než důvěrné kamarádky –, a tak jsem jí nevyprávěla o hádce s Dennym v Hastingsu, když jsem mu řekla, že chci zůstat na pohřeb, o stresu z tváří minulosti ani o divadle, které Jeanie a Andrea předvedly. Ze čtení závěti a z deníků se mi podařilo vytvořit komickou historku. Vivienne se přesto tvářila zaskočeně.

„To je hrůza,“ vydechla. „Musíš toho mít plnou hlavu.“

„Přiznávám, že jsem trochu rozhozená.“

„Co se v těch denících píše?“

„Ještě jsem je neotevřela.“

„Překvapeně zvedla obočí. „Já bych se na ně vrhla hned. Jen si to představ! Zpráva ze záhrobí,“ pronesla strašidelným hlasem.

„Neděs mě!“

„Jen žertuju. Mrtví nám ublížit nemohou.“

Nechtěla jsem jí prozradit, že můj otec mi ublížit může. Měla jsem pocit, že náplast, jíž jsem před lety úspěšně zalepila šrám na duši, se začíná odlepovat. Táta byl pro mě docela nečitelný, nechápala jsem jeho chování ani motivy. Bála jsem se, že jakmile se všechno dozvím, zkrátka to neunesu.

„Takže si je přečteš?“ Vivienne upila své kávy. „Určitě díky nim obrátíš list.“

Turner la page. „Jaký list?“

„To je metafora. Znamená uzavřít kapitulu, udělat za minulostí tlustou čáru.“

„V Anglii používáme slovo ‚katarze‘. Ten povznášející pocit, když za něčím spálíš mosty, zavřeš dveře.“

Zacinkal zvonek a dovnitř vešel zákazník, postarší muž v kostkovaném třídičném obleku, a my se rozesmály. „Nebo když dveře otevřeš,“ pronesla a vstala. „A pak je zase zamkneš a zahodíš klíč.“

Po kávě jsem se zastavila v pekařství, řeznictví, zelinářství, poděkovala jsem všem za jejich milá slova soustrasti – ta madam Remardová! –, vy-zvedla dopis od Jeana za přepážkou pošty a obtěžkaná taškami jsem vyra-

zila zpátky do lesa s dobře známým pocitem, že zbytek měsíce nepotřebuju vidět nikoho jiného než Dennyho.

Byla jsem v polovině cesty k chatě, když mi začal vyzvánět telefon. Rozbušilo se mi srdce, protože když mi naposledy zvonil na tomto místě, nedopadlo to dobře. Šátrala jsem v kabelce, ale mobil nikde. Otočila jsem naruby všechny kapsy. Vyzvánění hrálo dál. Dala jsem se do prohrabávání nákupních tašek pro případ, že jsem ho omylem hodila do některé z nich, a na zem mi vypadly kusy sýra – včetně Dennyho oblíbeného –, ale telefon nikde. V momentě, kdy zvonění ustalo, mi svitlo, že ho u sebe vůbec nemám, jelikož jsem ho předala Dennymu.

Seděla jsem na kraji cesty obklopená rozházenými potravinami a přemítala, jestli mi nezačíná šplouchat na maják. Vtom kolem mě prošel jakýsi muž. Nevšiml si mě. Byl to vousatý a obtloustlý čtyřicátník s vráscitou a ošlehanou tváří. Na jednom rameni mu visel batoh a na druhém kožený řemínek. Zaraženě jsem mlčela, protože v našem lese jsem viděla cizího člověka poprvé, a tak mi chvíli trvalo, než jsem tu novou zkušenost zpracovala.

Byla to Dennyho noční mūra. Když jsme se sem nastěhovali, za první velký úkol si dal postavit plot kolem celého pozemku. Pořádně si odpočinul, až když plot stál. Jediný vstup představovala obří železná brána, kterou chtěl zamykat, ale já ho přesvědčila, že to není nutné. Cítila bych se tu jako v pasti, stačilo, že nás obklopovaly stromy a plot. Jako kompromis jsme na bránu pověsili ceduli s nápisem „Vstup zakázán“ a pokud vím, fungovala dobře. Až doteď.

„Hej!“ zavolala jsem, když jsem se zmohla na slovo. Muž se neochotně zastavil.

„No?“

„To zvonil váš telefon?“

„Jo.“

„Proč jste ho nezvedl?“

„Kdo si, do řiti, myslíte, že jste? Moje stará?“ Jeho mluva, která by z jiných úst zněla neslušně, mi díky jeho pařížskému přízvuku připadala spíše úsměvná.

„Myslela jsem, že jde o můj telefon. Máte stejné vyzvánění jako já.“

„Pecka. Máme hodně společného.“

Postavila jsem se. „Co tady pohledáváte?“

„Co prosím?!“

Musela jsem si připomenout, že nesnáším hádky. Proč jenom jsem něco říkala? Ale teď už jsem to nemohla vzít zpátky. Trochu jsem se zakoktala, když jsem odpověděla: „Tohle je soukromý les. Nevšiml jste si té cedule?“

„Cedule jsou mi u zadku. Chodím si tam, kam se mi zlíbí.“ Jeho vřelý úsměv byl v naprostém rozporu s jeho slovy: „*Arrache-toi*, ženská.“ *Vypadni*.

„To vy jste vnikl na cizí pozemek, ne já.“

Zasmál se. „Fajn, stejně jsem byl na odchodu.“ Otočil se a vydal se směrem k městu. Když zahýbal kolem skupiny stromů, všimla jsem si, že na koženém řemínku na jeho rameni visí můj triedr. To mě dorazilo. Znovu jsem se posadila na kraj pěšiny. Neviděla jsem ho ode dne, kdy mi Greg zavolal. Ve všem tom zmatku jsem ho musela upustit v lese.

Byl to poslední dárek, který jsem od táty dostala, než od nás utekl. Dal mi ho k patnáctým narozeninám. Vzpomínala jsem, jakou mi udělal radost. Byl maličký, kapesní, ale pořádně silný. Říkala jsem mu „dalekohled pro děti“, čemuž se táta smál. Nebylo to poprvé, co mě napadlo, že tímhle drahým dárkem chtěl odčinit svůj blížící se odchod.

„Nazývá se triedr,“ vysvětlil mi a mně se ten výraz líbil, připadala jsem si pak jako vědkyně. Ten, kdo pozoroval ptáky dalekohledem, byl obyčejný amatér. Ale ten, kdo používal triedr, si mohl říkat profesionál. Kdysi jsem si myslela, že si v dospělosti vyberu pracovní dráhu nějak související s přírodou. Chystala jsem se na maturitu z biologie, francouzštiny a výtvarky. To bylo v době, kdy jsem ještě nepochybovala, že maturitu skládat budu.

Ze všeho mi teď šla hlava kolem a ten cizinec, který nějak přišel k mému triedru, byl jen jedním z řady podivností, které se mi v poslední době přihodily.

Spěšně jsem naskládala nákup zpátky do tašek, až na rozkutálené sýry, které jsem nechala lesním kunám. Když jsem přišla domů, Denny byl našťestí ještě v rodezské kapli, kde dodělával přípravné práce. Kdyby mě v tomto stavu viděl, vyptával by se, co se stalo. Uklidnila jsem si pocuchané nervy mátovým čajem a s lítostí hleděla na háček, kde obvykle visíval můj triedr. A pak jsem si vzpomněla na povídání s Vivienne o katarzi a vydala jsem se do své pracovny v horním patře, kde byla ta plátěná taška.

„Tak do toho,“ hecovala jsem se. Překlopila jsem ji dnem vzhůru a vysypala deníky na podlahu. Pár z nich tvořily modré mramorované sešity, jaké jsem si pamatovala ze školy. Zbylé se podobaly tomu, který roztrhala Jeanie – žlutý zápisník s tenkými, tvrdými deskami.

Sedla jsem si na zem a spočítala je. Devatenáct. Většina z nich musela pokrývat alespoň dva roky, jelikož je táta psal téměř čtyřicet let. Náhodně jsem po jednom sáhla. První záznam byl označený datem: březen 1997. Chtěla jsem si ten rok poznamenat na desky, když vtom mě zaujala některá slova, která mé těsnopisné oko automaticky přeložilo: *Zavolal jsem B s prosbou, jestli bych u něj mohl přes víkend zůstat.*

Trvalo mi téměř hodinu a čtyři čtení, než jsem pochopila veškerá slova z tohoto krátkého záznamu. Tímto tempem bych všechny deníky překládala ještě jako stoletá stařena. Vlastně jsem ani nepochopila každé slovo. Vyšla jsem ze cviku a tátovy klikyháky nešlo jednoduše interpretovat, takže některé části jsem si domýšlela na základě kontextu. Četbu mi ztížila i skutečnost, že táta všechny osoby označoval pouze iniciálou. Dal si pečlivě záležet na tom, aby nikdo nerozluštil, co píše. Deníky nenechal v domě, ale v bezpečí kostelní kanceláře, a kdyby mohl, zamknul by je v sejfu na sedm západů. A i přes to přese všechno nesvěřil deníku vše. „*Mám pro to i další důvody, o kterých se ale nechci rozepisovat.*“ Co to jenom skrýval? Nevěru? Nebylo by to poprvé, mámu podváděl s Jeanie nejméně dva roky předtím, než to prasklo. Pamatuju si, jak táta mě a mé bratry navštívil pár měsíců po svém odchodu. Když si myslel, že ho neposlouchám, řekl Gregovi, že neměl na vybranou, protože je do Jeanie beznadějně zamilovaný. *Beznadějně zamilovaný.* Ten výraz od té doby nesnáším.

Jak praví Alighieri: Zanechte naděje, kdo vstupujete. I já bez valné naděje někam vstupovala, vstupovala jsem do tajemství, které se v tomto případě týkalo jakési snahy odjet pryč během Jeaniiných padesátin. Alespoň jsem předpokládala, že „J“ znamená Jeanie. Ano, muselo to tak být. A pak „A“ byla nepochybně Andrea.

Jednalo se ovšem o detaily, zatímco klíčová záhada zůstala nerozřešena: proč chtěl táta pobýt u Benjyho (který byl určitě onen „B“) kvůli tomu, že jeho žena měla narozeniny? Nechápala jsem tolik věcí. Zaprvé jsem neměla nejmenší tušení, že byl v té době s Benjym v kontaktu. Zadruhé: proč musel být na Jeaniiny padesátiny z domu? A zatřetí mě zarážela tři slova „*G neměl čas*“. Nepochybně Greg. Jak to táta mohl vědět? Je to zápis z roku 1997, dlouhé roky poté, co se na nás vykašlal.

Netušila jsem, co si s těmi otázkami počít, a tak jsem použila svou obvyklou strategii, jak se vyrovnat s náročnými myšlenkami: prostě jsem je ignorovala s tím, že se k nim vrátím v nějakou blíže nespecifikovanou dobu,

až budu mít duševní sílu se jimi zabývat. Raději jsem proto seřadila knihy chronologicky. Ta činnost mi zabrala zbytek dne a natolik mě zaměstnala, že jsem neměla čas přemýšlet o čemkoli jiném. Na desky každého deníku jsem napsala příslušný rok. Zjistila jsem, že téměř všechny zahrnují dva roky, kromě posledních tří – 2015, 2016 a 2017 –, které měly samostatný sešit. Dva deníky chyběly: jeden z roku 2018, který nechával právník opravit, a druhý z let 1987 až 1988.

Když jsem jimi listovala, snažila jsem se nic nečíst, ale tu a tam mě proti mé vůli něco zaujalo. Například v prvním deníku z let 1981 až 1982 byl tento optimistický zápis z ledna 1982, pouhých pár měsíců po jeho odchodu:

Tento rok začínám nový život. Doufám, že celá moje rodina bude šťastná.

Celá tvoje rodina rozhodně šťastná nebyla, tati.

A v zápisníku z roku 2017: *Je nejvyšší čas jednat, měl jsem to udělat už dávno, ale stále se rozpakuji zavolat Claymoreovi.*

Zmínka o upjatém rodinném právníkovi! Docela dlouho mi trvalo, než jsem rozluštila slovo „rozpakuji“, hlavně proto, že se jednalo o zastaralý a formální výraz, který by málokdo použil ve svém deníku. Přemýšlela jsem, zda nebyl táta trochu nabubřelý. Takže tady se chystal kontaktovat svého právníka. Možná šlo o ty peníze, které odkázal mně, Gregovi a Benjymu?

A vtom na mě vyskočilo tohle:

Je mi nepředstavitelně líto, že ke Tvé svatbě nedošlo, PP.

Co prosím? Ruce se mi roztřáslly a já odhodila deník na zem. Nepochybně se to týkalo mého zasnoubení s Kimem, se kterým jsem několik let chodila, než jsem poznala Dennyho. Měsíc a rok souhlasily.

Tvé svatbě. Co to mělo znamenat?

On... mluvil přímo ke mně?

Přeložila Tereza Dubenská